

**Dubrovački gospari – trgovci pohodili svoju koloniju
u Pruscu (Donji Vakuf)**

Anno domini 2013, dana osamnaestoga, mjeseca petog

Bakreni top star oko 600 godina više nije u Bosni i Hercegovini

DIOGEN pro kultura magazin vam donosi ekskluzivnu informaciju o tome kako i koliko lokalne, ali i nacionalne, odnosno državne strukture ne reaguju odmah sa „pravom prvog otkupa“ i/ili na odgovarajući, zakonom regulisani, način zaštite vlastite kulturne baštine.

Naime, na osnovu teksta objavljenog u Dnevnom Avazu¹ glavni i odgovorni urednik magazina za kulturu, umjetnost i obrazovanje DIOGEN pro kultura, književnik Sabahudin Hadžialić je u nedjelju, 19.5.2013.g. boravio u Pruscu, historijskom / istorijskom / povijesnom „gradu“ pored Donjeg Vakufa. U društvu sa profesorom, bugojanskim piscem Viktorom Dundovićem pohodio je lokalnog historičara, profesora historije i latinskog jezika, Huseina Čepala sa željom da zajedno posjete Dervu Hubljara, ovdašnjeg domaćina i sam se uvjeri, ali i informiše kulturnu javnost Bosne i Hercegovine i svijeta, čitaoce našeg magazina, o historijskom artefaktu pronađenom u Pruscu prije nekoliko dana.

¹ Dnevne novine iz Sarajeva - petak, 17.5.2013.g.:

<http://www.avaz.ba/vijesti/teme/kopao-bastu-i-pronasao-top-star-oko-600-godina>

Organi(zovana)zirina anarhija

No, kao i sve u državi organi(zirane)zovane anarhije koja se zove Bosnom i Hercegovinom, zbog nemara, prije svega, lokalnih struktura vlasti, predstavljenoj u sporom i neukom djelovanju Načelnika Donjeg Vakufa Huse Sušića, ali i viših organa zaduženih za zaštitu kulturne baštine, bakreni top star oko 600 godina više nije u Bosni i Hercegovini. Naime, u zemlji iz koje (ali i u koju) je lakše izvoziti odnosno uvoziti sve vrste opojnih droga, ali veoma teško uvoziti ali i izvoziti knjige domaćih i stranih autora, sve je moguće, pa i to da bakreni top upravo pronađen u Pruscu više nije u Bosni i Hercegovini.

O čemu se radi? Došavši na lokaciju pronalaska bakrenog topa u Pruscu nismo zatekli mještanina Dervu Hubljara, ali smo od njegove supruge saznali da je od jučer top u vlasništvu trgovaca iz Dubrovnika koji bjehu u pohodima Pruscu u subotu, 18.5.2013.g.

Naravno, naša pretpostavka je da je top već odnešen iz Bosne i Hercegovine, a dubrovačkim gospodarima možemo samo kazati da su uvijek umješno znali iskoristiti vlastiti *trgovački schmek* i na vrijeme reagirati.

A nama? Nama ostaje samo da pitamo:

1. Do kada će ovi prostori trpjeti razaranje duha bitka ovdašnjeg zbog nemarnosti i neznanja lokalnih, ali i viših organa zaduženih za brigu o baštini i naslijeđu bosanskohercegovačkom?
2. Hoćemo li možda ovih dana poslati nekoga u Sotheby ili Christie's da otkupimo vlastitu baštinu kada objave da se i prodaje svjetskim mešetarima?
3. Zbog čega nestaje bosanskohercegovačka kulturna baština u bescijenje ustupljena?

Rimskim putem u „bolju budućnost“

No, priča sa Pruscem na završava na ovome. Nastavivši pohod Pruscem, DIOGEN pro kultura magazin je došao do saznanja o uništavanju Kulturne baštine ovoga područja²:

---

² Komisija /Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika:
http://kons.gov.ba/main.php?id_struct=6&lang=1&action=view&id=1923

1. Na fotografijama koje vam donosimo možete pogledati *razvaljeni višestoljetni stari mezar šehida*³ koji je na putu ka Ajvaz dedinom dovištu u Pruscu bio prostor molitve mnogih hodočasnika. Zbog čega je to urađeno? Radi proširenja lokalne ceste!?
2. Na fotografijama koje vam donosimo možete vidjeti „običnu“ cestu koja je bila pokrivena kaldrmom, ali ne običnom, već rimskom kaldrmom. Koja se nalazila kasnije u *Ratkovića mahali*, po dvorjaninu Tvrtka I Kotromanića, bosanskog kralja (1338 - 1391), Juraju Ratkoviću. Više nije ni rimska ali ni „Ratkovića kaldrma“!? Zbog čega? Upravo prije nekoliko dana i ona je nestala. Na putu obnove i izgradnje. Zbog čega je to urađeno? Radi „uljepšavanja i asfaltiranja“ ceste?!

Ponovo pitamo javnost:

Do kada će ovi prostori trpjeti razaranje duha bitka ovdašnjeg zbog nemarnosti i neznanja lokalnih, ali i viših organa zaduženih za brigu o baštini i naslijeđu bosanskohercegovačkom?

„*Ne treba nas biti strah onih koji mnogo znaju, kao ni onih koji ništa ne znaju. Valja nas biti strah onih koji malo znaju.*“, riječi su našeg urednika Sabahudina Hadžialića.

Do kada ćemo biti robovi besvjesnih spodoba bosanskohercegovačkih, koji uništavanjem ovdašnje kulturne baštine razaraju jezgru opstanka države kojom hodimo?

Odgovor je, izgleda, odnio vjetar.

...*onih koji malo znaju*...

PR
DIOGEN pro kultura
<http://www.diogenpro.com>

---

³ Citat: Huso Čepalo